

בומדיאו אמר: לא

איכפת לי ישראל!

שם שליח מצרי נוסף, סגנו של ח'אלד מוחיאלידין, ובפיו אותה המלצה: "להקפיא את כל הנושא."

מצרים שקועה עתה בבקיעות אחרות, הסיכויים גמאל עבדאלנאצר לא יתן את הסכמתו לקיום מגעים מסוג זה או אחר, לא יהיו תוצאות של ממש.

העצה התקבלה רק למחצה. הוחלט לחרות — לפחות זמנית — עריכת כינוסים נר-חיים. במקומם יתקיימו בירורים מצומצמים יותר, בהשתתפות הוגי-דעות ואישים פוליטיים בעלי-שם. על בירור אחד מסוג זה כבר הוחלט, אך התחייבתי לא לפרסם דבר אודותיו בשלב זה. יש להניח שהוא יתקיים מייד לאחר הבחירות לכנסת, בצרפת. כאשר יודעו הפרטים, יסתבר לעולם כי יוד מתו של בורגיבה לא היתה לשוא, וכי רווח השלום שהוא הפיח — לא מתה.

השותף הפלסטיני

אבל, בסופו של דבר, הבעיה אינה נורא געת רק למצרים ולבעלי רצון טוב בי אירופה. היא נוגעת, בראש וראשונה, לישראלים ולפלסטינים. על כן החשבתי במיוחד את שתי הפגישות שקיימתי עם נציג של גוף פלסטיני מחתרתי, אישם באירופה.

אין איש יכול לומר בחדאות מה כוחו של גוף זה. נציגו, עמו נפגשתי, הבטיח שיש לו קשרים יעילים בתוך מחנה ה-סטודנטים הפלסטיניים באירופה, ובין הפלסטינים הפלסטיניים בי אירופה, ירדן, סוריה ובלבנון. הרעיון שהועלה בי שיתוחינו היה פשוט: הבנה נוסה להגיע לידי הסכם ישיר בינינו. כלומר, בין עבד רים ישראלים, בין ערבים ישראלים, בין ערבים פלסטיניים. התנאי המוקדם היחידי שהעמיד מ' איש: הנכונות מ' צד ישראל להכיר בקיומה של אומה פלסטינית. פיצולו אותנו בין ירדן ועזה, פיזור אותנו במחנות פליטים ואמרו שאיננו קיימים. אבל אנתנו קיימים על אפס וחמתם של המלך חוסיין ושל כל החושבים כמוהו.

"שמענו הצעות מצד ישראלים להקים פדרציה מרחבת. זה רעיון יפה — אבל הוא יכול לבוא רק כשלב שני או שלישי של פתרון פוליטי כולל. השלב הראשון חייב להיות איחודה של הארץ. וכינון מדינה דמוקרטית לשני העמים שלה: ערבים וערבים. האם זה ניראה לך כבסיס מתאים להתחלת דינונים?" שאל.

הוא לא דיבר במונחים של שליטה, כגון היטול מדינת ישראל, זריקת היהודים לים, כיבוש הארץ ככזה. להיפך: הוא שאל אותם בפירושי, והעלה הצעות חיוביות: יצירת מדינה משותפת, הכרה בזכויות הדדיות, הגשת עזרה לחלק הפלסטיני השתחרר מן השלטון הירדני.

הבעתי פיקפוק בפרטי ההצעה, והוא אמר שזה רק רעיון לזיכרון. קבענו דרכים להמשכת החיכוך, מתוך מגמה להקים את הגוף המשותף הראשון של ישראלים ופלסטינים — אם נשכיל למ' צוא שפה משותפת לאורך כל החזית. "בי מיקרה זה", הצהיר, "נצא מן המחשך המהרתי, ונקרא לכל שוחר-שלום בעולם לע' זור לנו. נפני את בשרותנו בכל מקום בו חי ערבי פלסטיני."

הוא אף מוכן לבוא לישראל — אם יובטח לו שיוכל לצאת בשלום. אני מקוה שיעלה בידנו לעשות משהו בנידון.

דמשק, כפי שהכירה בן-שיחי, היא עיר המדברת בלי הרף על מלחמה. היא עצמה נמצאת במצב של מלחמה קרה פעילה מאוד עם מצרים, ובכל רגע יכולה המלחמה הקרה לבלות הפיכה נגד השלטון. מדברים בה עוד יותר על מלחמה עם ישראל.

בן-שיחי קיבל רו' שם ברור, כי כל עוד תהיה מצרים מלחמת-תעמולה קרובה נגד סוריה, תשיב דמשק בציח צוה-חרבות בחזית ישראלית. אבל הם יישמרו תמיד מלע' בור את גבול המור, הסביר בן-שיחי.

הם חוששים מפני מלחמה עם ישראל. אבל מלחמה אינה בלתי-נוגעת. ברור לי לגמרי, שאם יעמוד אל-בטת בפני סכנה חמורה מאוד לשלטונו מבפנים — לא יהסס לפתוח במלחמה נגד ישראל. בחינת תמות נפשי עם פלשתיים."

הוא רצה לדעת מה הסיכוי שגם ישראל תעודד התלקחות בגבול הסורי. ובמיוחד: "האם מר אשכול יהיה זקוק להוכיח לבוח' רים, כי הוא איש-מלחמה לא פחות ממר בן-גוריון?"

את השאלה הזאת שמעתי יותר מפעם אחת בעת סיורי.

עצה מצרית: להקפיא

הסדרה הבאה של פגישות היתה קשה יותר להסדר. כי רציתי לדעת מה קורה במצרים, ומה ה"ל-הרוחות שם ביחס לישראל.

כאשר הצלחתי לפגוש את האנשים הנכונים, הם ציירו תמונה שלילית מאד. המצב הכלכלי קשה, ההסתככות בתימן אינה פופר' לארית, מתחת לפני השטח מתנהלת מלחמה מרה בין תומכי הרפורמה הסוציאליסטית לבין הימין המנושל. אפילו בצבא נוצרו כוסי-התמרמרות.

האם יש, בתנאים אלה, פנאי למישהו בי מצרים לחשוב על בעיית ישראל והערבים? התשובה הייתה: "לא!"

אחרי הצהרות הנשיא בורגיבה, נידמה היה לראש עיריית פירנצה לשעבר, גורגיו לה' פירה, כי נתהחתה הפירצה החשובה ה' ראשונה להחדרת שלום במרחב. על כן כינס, לפני מספר חודשים, ועדה מכינה, שתניח את היסוד לכינוס ועידה נוספת בפירנצה, אשר תדון במישרין בסיכסוך הישראלי-ערבי.

במרצו האופייני, נקט להפירה יוזמה נור' ספת. הוא הבחיר לגמאל עבדאלנאצר ול' מלך חוסיין, כי ברצונו לבקר בארצותיהם, כדי לפעול למען קידום השלום. התשובה: הוא יהיה אורח רצוי. אולם לא מומן הגיעה אליו תשובה אחרת לגמרי: לא יהיה כל טעם בביקור, בשעה זו. אין לאיש פנאי לדון ברצינות בבקיעות השלום עם ישראל. מוטב, על כן, שידחה את ביקורו. מאידך, אין לו גם לחשוש מפני הרעה במצב הקיים. הביקור ינחה.

לא היתה זו היוזמה היחידה שהוקפאה. אחרי אותה פגישה בפירנצה, גמלה החל' טה בלבם של כמה מן המשתתפים, כי יש להרבות ככל האפשר בקריכת מיפגשים בין ישראלים וערבים, בהשתתפות אנשי רצון טוב אירופיים. במיפגשים אלה ילובנו בעיות השלום, וייעשה ניסיון למצוא מינצא מוסכם מן המיצר. ההכנות לקראת כינוס ראשון ברוח זו אף החלו בפאריס, כאשר הגיע ל' יחיה.

בין המשתתפים היה העורך הראשי של העולם הזה, אורי אבנרי.

כשהיה יוצא, היה לחם יהודי של משפחת איסטר. אבל הוא לא השלים עם מהותה של מדינת ישראל. "התנועה הציונית", הצהיר בחלק השיחה שלא הוקלט, "היא תנועה של התפשטות וכיבוש. בודד 15, 20, 30 שנה לא יספיק לה השטח הנוכחי של מדינת ישראל. מה יהיה אז?"

מלחמה בסוריה

מפאריס — ללונדון. אל משרדי ה' מערכת של אחד העתונים הגדולים ביר' תר בעולם. ליד דלת המעלית המתין גינל' מן אנגלי גבוה ומנומס. דתרה-עבודה שלי מרופד בספרים. על שולחן-העבודה שרר תהורה-בוהה. הוא התנצל: זה עתה שב מ' דמשק, ולא הספיק לעשות סדר.

הוא שוחח עם נשיא מועצת ההפיכה, הגנרל אמיין אל-חאפז, ועם מזכירה החדש של מפלגת אל-בטת. הם עושים מאמץ אדיר כדי להפוך את מפלגת התנועה המו' נית, ספר. "המעצ שלם הוא סוציאליסטי והם מאמינים, כי במרוץ נגד גמאל עבד-אלנאצר יוצח אל-בטת."

שעה שנשיא מצרים מכנה אותם פאשיסטים, רואים ראשי אל-בטת בעבדאלנאצר שותף של הריאקציה הדתית. הוא אפילו מוכן להיעזר באחים המוסלמים כדי להיל' חם בנו", הסבירו לגינטלמן מלונדון.

עבדאלנאצר

צילם אותו בחברת אמו, סס במטוסו הפרטי, ראה אותו תונך תחנת שידור חדשה ונושא גאום בפני קהל נלהב. זה היה ביום שבת. למחרת היו צריכים לצלם את בן-בלה ב' בילוי השבועי שלו: משחק כדורגל עם "יתומי המהפכה".

המישחק לא התקיים, כי במוצאי יום ה' שבת ביצע הוארי בומדיאו את הפיכתו. הסרט שנתר בידי קלוד הפך מיסמך אנו' שי סנסציוני, שהוכרז מייד אל מחוץ ל' אלג'יריה והוצג בתחנות הסלבוניה של אירו' פה. קלוד סיפר לי בהתלהבות את תוכן

הסרט, שכלל קטע, בו השיב בן-בלה על שאלות מראייניו כי יחס לישראל.

"לדידי, ישראל אינה בעייה גזעית", הצהיר. "להיפך. אני והיהודים — בני דוד. אנחנו שמים". הוא סיפר על תקו' פת הכיבוש הנאצי באלג'יריה, כשנאסר על יהודים לאפות לחם במאפיות של מיסלמים. אני זוכר כיצד אמי היתה נוהגת לקחת את הלחם של שכנינו במארינה, משפחת איסטר, ומכניסה אותו למאפייה עם הלחם שלנו. כשהלחם הזה היה נכנס למאפייה, היה לחם ערבי.

בן-בלה

האפז

LA FRANCE RETIRE SES OFFICIERS DE L'OTASE

l'Action

LES JOURNEES TOURISTIQUES D'HAMMAMET

Le Président Ben Bella reçoit M. A. Noureddine

M. Masmoudi à l'ouverture du colloque sur "l'adaptation de l'ONU au monde moderne"

Dans nos régions

Réflexions d'un Israélien

Comment recréer la nation palestinienne et réunifier la Palestine

זהו מאמרו של אורי אבנרי, שפורסם תחילה ב"לה מונד". הוא הועתק כולו, ללא שינויים והשמטות, בעתוננו הרשמי של נשיא תוניסיה אל' חביב בורגיבה, המופיע בשתי שפות: "אל עמל" בערבית, "אקספוז" בצרפתית. מאמר זה, בו נימק אבנרי את הצורך בשמירה על שלמות ישראל ועצמאותה, הוזכר עליידי בנישיחי הערבים פעמים רבות.